

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külfölden: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— október 18.

(Goluchowszky.) Valyon megy-e ma-
rad-e külügyminiszteri székében a konco-
rosdit játszó, szép szakállu külügyminiszter?
Mintha az egyszéri zsidó adomáját [ismetel-
getné, a kinek kórágya mellett nagyon is
erősen hadarták a hallotti imákat: Tudom
hogy meg kell halnom, de sürgetni nem
hagyom magam. Meghalni és bukni az
emberek nem szeretnek. Mindegy, a politi-
káján — kivált ha a Balkán felé tekintünk
— látszanak a végelgyengülés tünetei, így
tehát a mű után pusztul a mester is. We-
kerle gondja, hogy Goluchowszky ne rántsa
magával a mélységbe Dugovics Tituszként.

(A rendőrség contra Zilahy és
Szakács.) Ma reggeli számunkban értesült
a közönség arról, hogy a debreceni rendőr-
ség Zilahy igazgatót és Szakács Andort
lejenként 100—100 korona pénzbírságra
ítélte, nem fizetés esetén 5—5 napi elzár-
ásra. És miért történt mindez? Mert Sza-
kács Andor mint Sherlock Holmes kedélyesen
pipázott a III-ik felvonásban és még kedé-
lyesebben szivarozott a IV-ikben — a nemes
és ügybuzgó rendőrség tilalma ellenére. Ha
Szakács Andor a színpadok mögött él-
vezte volna dohányzás elemeit — akkor
talán igazat adnánk a mi ötletes rend-
őrségünknek... De hiszen Szakács Andor
a színpadon, a dráma instrukcióit hiven kö-
vetve szívtá a nicotint. Mint teljesen reális,
modern színész nem elégedett meg azzal,
hogy szivarjának atüzeshamuját vörös papiros

képviselje. Különben is az egész V-ik fel-
vonás az égő, füstölő szivaron fordul meg.
Ha tehát a tisztelt rendőrség ki akarja tiltani
a szivart, akkor tiltsa be az egész negyedik
felvonást és az ötödik felvonásban játszassa
végig a Szakács szerepét a rendőrfőka-
pitány urral. Ilyen eljárással nem arat-
hat babért a mélyen tisztelt rendőrség!
Hisz ez olyan vaskalapos dolog, amelyért
minden bizonnyal más városban, más szín-
háznál kinevetik őket. Komolyan figyelmez-
tetjük a rendőrséget, hogy maradjon csak
a saját érdemes hivatása terén és ne setten-
kedjék a dramaturgia körül mert hiszen ta-
lán ismeri azt a kogott közmondást, hogy
„ne sutor ultra crepidam“...? Hisszük,
hogy e nemes város tanácsa bölcsőbb lesz
mint a drákói szigorral bíró közege és úgy
Szakácsot, mint Zilahyt a jól megérdemelt
felmentésben fogja részesíteni. (szb.)

rendőrségek államosítását tüzte ki végső
céljául. Ezt a törekvést csak üdvö-
zölni lehet.

És éppen ezzel a törekvéssel egy
időben jelent meg egy különös könyv,
amely többet ér, mint egy akadémiái
székfoglaló értekezés. A könyv Laky
Imre budapesti államrendőrségi „Rend-
őrközegek tankönyve“ című hatalmas
munkája. Érdekes könyv. Tartalomra
súlyos, rendeltetésére nézve nagyjelen-
tőségű. Uram Isten, mennyi tudomány
van bele szorítva ebbe a vaskos kö-
tetbe. Csupa törvény-paragrafusok raja,
közjogi, alkotmánytani ismeretek, stb.
És — horribile dictu! — ezt a rene-
teg tudományt mind a kis ujjában kell
hordania annak a réztáblás, mordarcu
emberfajtának, akit az utca csufolódo
nyelve Andrásnak nevez. Már most
tisztelt András m. kir. rendőr hogyan
szedi ön magába ezt a tömérdek böl-
csességet? A magyar közjog szövevé-
nyes tudományát, amely talán a legne-
hezebb tudomány a világon.

A vidéki rendőrség

államosítása.

— október 18.

A rendőri intézmény Magyarorszá-
gon nem mondható ideális szervezet-
nek. A fővárosi államrendőrség maga
is csak félszervezet, mert nem állnak
rendelkezésére azok az eszközök, ame-
lyek a jó rendőrséget kvalifikálják. A
vidéki községi rendőrségről pedig ne
is beszéljünk. Hiszen éppen a községi
rendőrségi szervezet, helyesebben szer-
vezetlenség bajai voltak megindítói
annak az ambíciónak, amely a vidéki

Hát magába szedi? Ez a könyv, a
Laky Imre könyve, valami különös bü-
vészettel van megírva. Valami olyan
tudásával az oktató módszernek, hogy
sikere elmaradhatatlan. Amióta rendőri
intézményünk ketté vált, intező és
végrehajtó rendőrségre, azóta sok gáncs
érte ezt az intézményt, legtöbbször nem
is méltatlanul. Ez a könyv az első,
amely a közjog alapján a végrehajtó
rendőrséggel foglalkozik. A bűnvádi el-
járás felé nagy lépést jelent. A rendőr-

Bolygó palyán.

Oh jöjj! siess!

Ismersz-e lepkét, játszi tarka szárnyut,
Amely virágra szállong szeriesztét,
Mig ácsapongja röpke életét?...

Ismersz-e nőt, kinek talány a lelke?
Kacér, szeszélyes, izgató talány...
Ismérd meg őt!... Egy kis poétalány!

Keress utat meleg, fehér honába,
Hol nincs boru, hol vig, örök tavasz...
A szerelemnek bűv. világa az!

Oh jöjj felém, ez illatos világba,
Oh jer! siess! e rózsás szép uton...
Oh jöjj!... Megbánni nem fogod, tudom!

Poéta-Lány.

Levél a „poéta lány“ hoz.

Valaki szereti,
Vakon imádja...
Magát keresi
Mindenik vágya...
Követve hiven
Utcák során át,

Hullatja Érte

Könnyének árját...
Könnyének árját...

Valaki szereti,
Vakon imádja...

Maga az Élte,
Meg a Halála...

Reményevesztett
Csüggedő lélek

Imádoztjájért
Hiában éled...

Hiában éled...

Valaki szereti,
Vakon imádja...

Magáról sutog
Édesded álma...

Ismerni egymást
Megsem is fogják!

Csak úgy tekintse
Mint egy halottját...

Fehér halottját...

Sz. I. r. o. m.

Őszi strófa.

Könnyű neked édes reményben
Halálba szállni kis levél!

Édesded álmod napsütésről,
Tavasról, életről beszél...

De jaj! nehéz ám sziveinknek
Reményről lemondani!
Feltámad-e az, hogyha meghalt?...
Ki tudná azt megmondani!

Szabó István.

A VILOVAI TÜNDÉR.

Írta: Szekula Jenő.

Emberemlékezet óta nem volt olyan
gonosz hírű falu, mint Vilova. Válogatott
tolvajok és vásári fosztogatók lakták, s a
férfiak oly gyakran vándoroltak Zomborba
a vármegye főztjére mint ahogy a városi
urak a fürdőkre utaznak. Néha szinte kihalt
az egész falu, a szél busan füttyürészett s
nádfődeles háztetőkön: az asszonyok, a sze-
gény, sudártermetű vilovai asszonyok, sze-
kerebbe ültek, hogy deputációba menjenek
Korponay György alispánhoz, eressze haza
az urunkat, nincs aki fiainkat fölnevelje, lo-
vainkat kipányvázza. Elhervadunk mint a
nád a decemberi szélben.

Az alispán jó ember volt, de nem te-
hetett semmit. Jobb, ha azok a fránya vilo-
vaiak a tömlőben száradnak, mintha hét

képzésnek új irányát mutatja meg s egyáltalán új korszakot is jelent a rendőrségi szervezetben.

A vidéken a közbiztonság és rendőre a községi rendőrségen kívül főként a csendőrség. Az pedig már bebizonyosodott dolog, hogy a rendőrség nem arra való, hogy vele rendet tartsanak fenn. A csendőr szúr, vág, lö, de soha sem az, aminek lennie kell. Nemesak hogy teljesen katonai szervezet, amely teljesen híján van a közjogi nevelésnek, de még katonai büntető törvény is ítélkezik felette. Ki vonná pedig kétségbe, hogy a polgári rend biztosítására polgári intézményre van szükség, amely csakis polgári hatóság által vonható felelősségre. A rendőri intézmények ideálja az angol rendőrség. Az angol rendőr azonban ismeri is jól a törvényt. Tiszteletben tartja, él vele, de nem él vissza vele. Ezt a célt szolgálja Laky Imre könyve is. A szerzőt a legnagyobb elismerés illeti. Nagyon gondos, nagyon értékes munkát írt, amely uttörést is jelent. A szellem megváltozását jelenti, felbecslését a rendőr nagy hivatásának s megbecsülését annak a hatalomnak, amelyet a törvény a rendőr kezébe ad. Rengeteg munka volt ezt a könyvet megírni, de hisszük, hogy hatása észlelhető is lesz. Laky egyébként a fővárosi államrendőrség tanosztályának parancsnoka s csak nemrégiben nagy elismeréssel emlékezett meg a sajtó az ő oktatásának szelleméről és rendszeréről. A vidéki rendőrség államosításának küszöbén fontosnak tartjuk e könyv megjelenését, amelynek jelentőségét az illetékes körök is kellőleg honorálják.

Politikai hírek.

— Három új főrend. A hivatalos lap mai száma jelenti:

A főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885. évi VII. törvényeikk 5. §-a

Járás becsületos népét tartanak állandó rettenésben. Inkább csak sirjanak az asszonyok, mintsem a vásáros kereskedők járjanak örökösen a vármegye nyakára.

— Nem is igazi rákok ezek mondotta egyszer Istváni plébános, mikor az elátkozott falu mellett elhajtottunk. Valami itt felejtett tatárivadék lehet. Régi török nahija maradványa ez a falu. Nézzé meg a vilovai férfiakat. Tiszta tatárkoponyák feketék az arcuk mint a föld. Utanállásra és zsvány-ságra született ez a nép.

A lovak, a sovány vilovai lovak, busan legelték pályáira köve a Csikér sárga partja mellett.

Az utas, ha éjszaka, elhajtott erre a kocsijával, ijedtében keresztet vetett magára. A szél furcsa nótákat füttyüresztett a düledző viskók fölött. Az ut mellett lábatlankádó szélmalom is oly különösen lóbálta a kerekét, mintha valami elátkozott óriás hadonázna a kezeivel.

Néha vidám muzsika zenéjét is alásordorta a szellő az országút fölé. A nagyterem, fehér holdfényénél, a vilovai asszonyok járták kecsesen a szomorú szülő táncot. Az utas azért csak gyorsabb hajításra nógatta a kocsiát. A vilovai asszonyok szépsége ép oly veszélyes lehetett, mint tatárképű férfiek vadsága.

Egy viharos éjszakán történt, mikor kísértetiesen lengett, sóhajtott a nád a Csikér sovány partja mellett, hogy nemes Endreffy Péter kigyósi földesur alakadt a falu közepén a hintájával a sárban. A ne-

alpján magyar minisztertanácsom előterjesztésére Szabó Miklóst, curiam nyugalmazott elnököt, Benczur Gyula festőművészt és Miklós Odön volt államtitkárt élethossziglan a főrendiház tagjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1906. évi október hó 10-én.

FERENC JÓZSEF s. k.
Wekerle Sándor s. k.

— **Kinevezés.** A király dr. gróf Wickenburg Istvánt, a fiumei és magyar horvát tengerparti kormányzóságnál alkalmazott miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsost, miniszteri tanácsos-sá nevezte ki.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 17.

(Minisztertanács.)

Mint értesülünk, ma minisztertanács volt. A mai tanácskozáson szóba került a delegációk kérdése is. Ugy tudjuk, hogy a kormány tagjai egyhangulag azt az álláspontot tették magukévá, hogy miután az ülészek még nem zárultak be, a delegátusokat nem választják újra. Ezt a törvényrendeli így. Ülészek bezárásáról pedig most annál kevésbé lehet szó, mert hiszen ez azt jelentené, hogy a kormány vonja vissza összes beajutott javaslatait s azokat az új ülészek megnyitására újra nyujtsa be. Ehhez már nincs idő s így a régi delegátusok fogják tárgyalni az új közös költségvetést.

(A kiegyezés.)

Mostanában már kevés szó esik a kiegyezésről. Pedig a magyar és osztrák kiküldött bizottságok állandó munkában vannak. Legutóbb Wekerle Sándor dr. bécsi tartózkodása alatt — mint utóbb ki derült — meglátogatta Koritovszky lovag osztrák pénzügyminisztert és tárgyalt vele a kiegyezés dolgában. Wekerle erről a tanácskozásról ma referált a minisztertanácsnak. A kiegyezési tárgyalásokat legközelebb újból felvetik s a bizottságok Budapesten ülnek össze tanácskozássra.

A Rákóczi törvény kézen van.

Az a törvény, amely Rákóczi Ferenc emléket megfogja örökíteni, elkészült.

Mint értesülünk, a szövegezője Thaly Kálmán volt, de azért egyet-mást simítottak rajta a miniszterelnökségi palotában is.

A törvénynek mindössze néhány paragrafusa van. Megemlékezik Rákóczi nagyságáról és azután kimondja, hogy az 1715. XL. t.-c. hatályon kívül helyeztetik.

Wekerle Sándor a szombati ülésen terjeszti be a törvényjavaslatot, amelyet először a bizottságokhoz fognak utasítani. Hétfőn alkalmasint már a Ház is elfogadhatja.

A kérvényi bizottság ülése.

Tudósítónk jelenti: A képviselőház kérvényi bizottsága Hrabovszky Guidó elnök lésevel ülést tartott, a melyen a fontosabb kérvényeket és fölíratokat tárgyalták. A bizottságnak ugyancsak sok munkája lesz, mert 2500 elintézetlen kérvény vár tárgyalásra. E nagy számot könnyen megértjük, ha figyelembe vesszük azt, hogy mint az O. É. jelenti, a kérvényi bizottságra több mint 5000 kérvény maradt hagyatékul a múltból és most megfeszített erővel kell dolgozni elintézésükön. Ennyi restancia még egy kormány után sem maradt.

(A megbélyegzés.)

Budapestről jelentik: Itteni politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a törvénytelen kormány vád alá helyezése elmarad. E helyett Polónyi igazságügyminiszter indítványt terjeszt a Ház elé, amelyben elősorolják mindazok neveit, kik a törvénytelen kormány alatt hivatalt vállaltak. E neveket mintegy megbélyegzésként jegyzőkönyvbe foglalják.

Kiperdült a konyhába, szinte pattogott utána selyem ketrinóája. A nemes urnak mind a vére a fejébe szállott, s egészen megfeledkezett elrekedt kocsijáról.

— Mi a neved? — kérdé később az asszonyt, megismogatta, tenyerében tartotta ennek formás fehér kezét. Fehér volt ez a kéz mint a lilium, csak a parányi körmök voltak rózsaszínűre festve. Ezek a bunyó asszonyok milyen kényesek! Még a körmeiket is kifestik.

— Danicának kereszteltek volna, felelte ez szemlesütve.

— Mért vagy oly szomorú? firtatta tovább a nemes ur.

A szép asszony arca egy pillanatra elborult. Még egy osillogó könnyesepp is megrezdült a lesütött szempillák alatt.

— Hét hónapja tömlőben szenved az uram — susogta fehérré vált arccal, Menyegzőjének éjszakáján rabolták el tőlem a vármegye emberei. — Hogy az Isten verje meg a gazembereket!

Endreffy átölelte az asszony derekát. Alig ellenkezett.

— Meddig lesz oda az urad?

A szép asszony sóhajtott nagyot:

— Talán jíz évre is elmarasztalják szegényt.

A nemes ur sodorított egyet a bajuszán. — Pegig kár volna addig özvegyen elemésztened magad Gyere velem kigyósi Kastélyomba. Olyan életed lesz mint egy királylánynak. Aranyba fürdntlek, selyembe járattak.

mes ur káromkodott nagyot, szidta a szenteket mint a zsporesó, de a megfeneklett hintó csak nem akart kimozdulni a pocsolnyából. Hiába no, az éjszakát itt kell már tölteni ebben az istenverte fészekben.

Szerencsére hamarosan ráakadt a kocsmára, ahonnan keserves dudaszó sirt ki a zimankós éjszakába. Néhány sunyiképu legény mulatozott a kecskelábu asztal mellett.

Gyönyörű asszony volt a kocsmárosné, hét faluban megcsodált szépség. Áttűzött feje átköve, amely alól még inkább kiesilámlott, világos hajának tündéri szökesége. A nyakát aranypénczékbe kötött násfa fonta át; karcsu derekát sárga selyem török salavár ölelte keresztül. A szemé kékebb volt mint a Csikér vize napsütötte időben, s aki egyszer e szemekbe betekintett még jobba megzédült, mintha egy álló hétig kóstolgatott volna a szép asszony borából.

Nem csoda hogy a nemes Endreffy uramnak, aki bolondult az asszonyokért, karikára nyílt a szemé a bámulatlól.

— Hogy ilyen tündérek élhessenek, ebben a sártészekben.

A menyecske Koda Szávának volt a felesége. Annak a Kodának, aki a leghiresebb rabló volt az egész környéken. Mosi a tömlőben ült, bűnhődve istentelen életéért.

— Mit főzöl nekem menyecske? — kérdezte Endreffy, dévajul megcsipkedve a szép asszony liliumarcát.

— Paprikáscsirkét csipetkével, ha parancsolja, felelte az asszony; durcúan a kezére ütve a csintalankodó urnak.

Kiss Áron — Rákóczi emlékének.

Ünnepségek a templomokban és az iskolákban.

Püspöki körlevelek.

(Saját tudósítónktól.)

— okt. 18.

Hegymegi Kiss Áron a tiszántúli ev. ref. egyházkerület ősz püspöke a mai napon két körlevéllel áldozott Rákóczi Ferenc emlékének. Az egyik egyházkerülete espereseinek, a másik különböző tanintézetek igazgatóinak szól a nagy fejedelem és bujdosó társainak az egész nemzet kegyelete által vezetett dicső hamvainak hazahozatalakor tartandó ünnepségekről.

A kegyeletteljes hazafias érzelmet híven visszatükrözőtető körlevelek szövege a következő:

Az espereseknek.

II. Rákóczy Ferenc dicső fejedelmünk és bujdosó társai hamvainak hazahozatalakor tartandó ünnepségek tárgyában mindezt ideig vártam értesítést a konventi elnökségtől, közelebbről Kun Bertalan püspök úrtól, — kinek egyházkerülete területén folyik le a nagy temetés, — hogy intézkedésünk egyöntetű legyen. (Vártam a Nagym. vallás és közoktatásügyi miniszter úrtól is.) Végre október 16-iki kelettel megjött a miniszteri intézmény, melynek értelmében és közmegállapodás folytán felkérem a Nagytiszteletű Esperes Urak figyelmét a következőkre és minden irányu sürdős intézkedésre.

1. A harangoztatást illetőleg;

a) Minden egyházunkban huzassanak meg a harangok a bujdosók hamvai Pancsovára érkezésekor.

b) A budapesti temetéskor 28 án fél 12-től 12-ig.

c) Kassai temetéskor 29-én fél 12—12-ig és délután 5 órakor.

d) 30 án délelőtt 9 órakor.

2. 29-én a tanítás az összes iskolákban szüneteljen. Az iskolákban ünnepélyek tartandók. A gyermekek előtt Rákóczy elévülhetlen hazafiai érdemei ismer essenek, hogy ez által a tanuló ifjúság lelkébe nemzetünk egyik legnagyobb és legdicsőbb alakjának emléke, az iránta való kegyelet és tisztelet maradandóan beoltassék.

3. A mi pedig az istentiszteletek tartá-

Damica rázta a fejét, kedvesen, szelíden.

Nem lehet rá asszonyt mézes szavakkal elcsalni az urától. Hanem úgy kell elrabolni erővel. Mert hogy erre mifelénk ez a szokás!

Ha szokás hát legyen. Tizednapra a nemes ur hat vitéz lovassal megjelent a kocsmá előtt. A söntétben lézangó fickókat fokossal fejbeütni egy pillanat műve volt. Aztán nyeregbe kapták a menyecskét és hajrá, vitték neki a világtalan éjszakának meg sem állva a kigyói kastélyig. A szép Danica ugyan elsütötte a pisztolyát a levegőbe, de ez már csak az illendőség kedvéért történt. Hogy a jó nevelésnek elég legyen téve.

Hanem ebből nagy baj származott Koda Szávát ugyanis kiengedték a börtönből. Hetven hamis tanuval bizonyította be az ártatlanságát. Mikor hazáért a faluba, nagy álmélkodással hallotta, hogy az asszonyát elvitték.

— Ki rabolta el?

— Endreffy Péter, kigyósi földesur.

— Jól van felelte a rabló, s az arca még sötétebb lett, mint a légfeketebb föld a bánásban.

Másnap éjszaka a kigyósi Kastély mind a négy sarkán kigyulladt, s a gyönyörű kúria a földig leégett. Mert hát ezt is így kívánta a szokás és az illendőség.

sát illeti, ezt a Nagytiszteletű Esperes és Lelkésztársak bölcs belátására bízom. Megjegyzem azonban, hogy debreczeni reform. egyházunk a maga isteni tiszteletét 30-án d. e. 9 órakor fogja megtartani imádsággal, amely napon Thököly Imrénak hamvai fognak eltemettetni s a mely napon a Rákóczy ünnepségek általában véget érnek.

A Nagytiszteletű Esperes Urakat újból sürgős intézkedésre kérve, szíves üdvözléssel s hazafias tisztelettel vagyok.

A tanintézetek igazgatóinak.

II. Rákóczy Ferenc dicső fejedelmünk és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából tartandó ünnepségekre vonatkozólag — a Nagyméltóságú vallás és közoktatási miniszter ur 3846—1906 eln. sz. alatti kelt intézvénye és elnöktársam ő méltóságával történt közös megállapodásunk alapján is a következő intézkedések megtételére hívom fel a Nagytiszteletű és Tekintetes Igazgató Urak figyelmét.

1.—29-én a tanítás szüneteljen.

2. Ezt a napot, tehát október 29-ét az iskolákra nézve méltóztassanak ünnepé emelni, Rákóczy elévülhetlen érdemeinek a tanuló ifjúság előtt leendő megismertetésére felhasználni, ünnepélyi rendezni és ottan nemzetünk egyik legnagyobb s legdicsőbb alakjának emléke iránt a kegyelet és tiszteletet a tanuló ifjúság nemes és romlatlan lelkébe maradandóan beoltani. Az ünnepély neve „Rákóczy ünnepély” legyen.

A Bocskai-szobor ügye.

Mikor lesz a leleplezés?

V szobor-bizottság ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— október 18.

A Bocskai szobor-bizottság tegnap ülésezett. A főtárgy az volt, mikor legyen meg a szobor-leleplezés. Ezuttal sem döntöttek véglegesen, csupán feltételesen. Kimondották ugyanis, ha az ércöntő nov. 7-ére leszállítja szobrot, az esetben nov. 11-én leleplezik.

A gyűlésről tudósításunk a következő:

A Bocskai szobor-bizottság Wessprémy Zoltán főispán elnöklésével tegnap, esütörtök d. u. 5 órakor a városháza nagytermében ülést tartott.

Az ülésen jelen voltak: Szunyogh Sándor, Aczél Géza, Roncsik Lajos, dr Pálffy József, dr Boldizsár Kálmán, dr Tüdös János, Varga Károly, Bosznay István tanár, Bakos Tibor.

Először a Csokonai-körnek a szobor-bizottság elnökéhez, Wessprémy Zoltánhoz intézett átiratát olvasták fel.

A Csokonai-kör a tervezett Bocskay-ünnepélyt a szobor-leleplezéssel kapcsolatosan óhajta megtartani. A kettős ünnepség megtartására október 31-ét javasolja.

Elnöklő főispán okulva a böszörményi Bocskai-szobornál előjött kellemetlenségeken, azt kérde, nem-e lenne helyes, ha addig, míg a szobor le nem érkezik, a leleplezés határnapjának kitzítése iránt nem intézkednék a bizottság.

Tüdös János dr november 11-re kéri kitűzni a leleplezés határnapját. November 18-át nem ajánlja, mert 17-én tartja a Csokonai-kör első első évi felolvasó ülését.

Aczél Géza csak óhajnak tartja, hogy november 11-én leleplezzék-e le a szobrot. Indítványozza, keresse meg a bizottság Hirmant, a szobor öntőjét, hozza rendbe a szobrot, hogy november 11-én az leleplezhető legyen.

A bizottság elfogadta Aczél Géza indítványát és ha az ércöntő kötelezőleg kinyilatkoztatja, hogy november 7-ére a szobrot le-

küldi, az esetben november 11-én leleplezi a szobrot.

A gyűlést ezután elnök bezárta.

Debrecen város legtöbb adófizetői.

A virilisek névjegyzéke.

— Az igazoló választmány ülése. —

— Saját tudósítónktól. —

okt. 18.

Az igazoló választmány tegnapi ülésén végleg egybeállította Debrecen jövő évi legtöbb adófizetőinek névjegyzékét, akiknek névsora következő:

Simonffy Imre	9181.70.
Kardos László	6196.14.
dr Ujfaluassy József	6066.32.
Aron Jenő	5916.06.
Ricki Géza	5783.93.
Vecsey Zoltán	5199.72.
dr Bruckner	5039.74.
Zádor Lajos	4588.58.
Szikszay Lajos	4480.60.
Györfly Aladár	4176.34.
Aron Miksa	3702.33.
Keszorus Lajos	3646.70.
Gara Alajos	3148.15.
Hauer Bertalan	2956.10.
Ricki Antal	2899.15.
Reichmann Armin	2880.39.
Weichinger Károly	2806.36.
dr Gajzágó Béla	2753.46.
Fürst Ödön	2746.12.
Lamprecht Frigyes	2711.40.
Németh András	2698.70.
Fried Emil	2537.49.
Nagy Jskab	2397.89.
Dr Tüdös János	2530.34.
Lukács Armin	2376.78.
Dr Sz. Szabó János	2289.64.
Stegmüller Árpád	2253.50.
Dr Széll Kálmán	2226.92.
Horváth István	2198.76.
Lestyán Adorján	2177.54.
Szentasi János	2141.35.
Kállai Sándor	2048.28.
Lusztig Károly	2039.20.
Komlóssy Dezső	2022.56.
Zöld János	2018.65.
Jóna István	2018.65.
Geiger Simon	2005.90.
Harangi Sándor	2004.02.
Kovács József polgárm.	1991.28.
Dr Kocsár Gábor	1866.18.
Szentkirályi Tivadar	1860.52.
Jóna János	1855.91.
Ifj. Horváth Tamás	1843.53.
Kenyeres Károly	1836.13.
Dr Nagy Lajos	1832.72.
B. Kövesdy Imre	1813.37.
Csanak József	1809.97.
Jámbor János	1805.45.
Dr Rottler Béla	1797.50.
Id. Bányai István	1790.78.
Debreceni Lajos	1710.63.
Boldog István	1755.91.
Gyarmati István	1755.14.
Ungváry József	1753.44.
Balogh István	1747.03.
Falk Lajos	1745.—.
Tóth István	1729.68.
Szántó Győző	1697.58.
Hajdu Gyula	1671.61.
dr Csikos Sándor	1669.46.
Riesz Henrik	1662.74.
Horváth János	1642.53.
Lófkovits Arthur	1621.70.
Polgári Bálint	1619.89.
Hochfelder Jakab	1613.45.
Komlóssy Arthur	1607.04.
Méricsz Ferenc	1592.78.
Fleischmann Mór	1585.17.
Szép József	1561.85.
Gebauer Károly	1550.06.
Ifj Kertész István	1546.63.
Hutflész Kázmér	1525.09.
Kertész János	1519.04.
Bessenyei Széll Farkas	1512.—.
Vecsey Viktor	1476.76.
dr Varga Elemér	1473.43.

Aczél Géza	1473 10.
Vadon Sándor	1468 42.
Muraközy László	1468 20.
Szabó Kálmán orsz. képvis.	1463 64.
Debreczeni Jenő	1452 84.
Kiss Mihály	1446 96.
Gáll Ferenc	1442 84.
Szalay József	1423 34.
Simonffy Emil	1420 40.
Szilágyi Imre	1418 46.
dr Kenéz Gyula	1406 04.
Hegedüs Ferenc	1395 —.
Balogh István	1387 53.
Szabó Lajos	1377 20.
Gyarmathy János	1374 42.
Ménes István	1368 11.
dr Kemény Mór	1366 24.

Póttagonként szerepelnek a következők: Kertész Imre, Polgári József, Kaszanyitzky Andor, Pásztor János, dr Szántó Sámuel, Kerekes Géza, Szikszay Gyula, id Harsányi István, Szabó Mihály, Szikszay Albert stb. A legtöbb adót fizetők névsorát 8 napi közszemlére kiteszik. Az igazoló választmány határozata ellen az állandó bíráló választmányhoz lehet felelkezni 15 nap alatt.

Egyház és iskola.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítettünk a t. tagok, hogy a Deák-Ferenc-ú. izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — következő időben fog kezdődni: Péntek este fél 5 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután fél 4 órakor. Kőnapokon reggel egynegyed 7 órakor és este háromnegyed 5 órakor.

IRODALOM.

Vecsey Ferenc hangversenye.

— október 18.

Tekintettel a f. hó 28. és 29. fővárosi és kassai Rákóczi ünnepélyekre, Vecsey Ferenc világhírű hegedűművész városunkban nagy hangversenyét f. hó 27-én, szombaton este fél 8 órakor fogja megtartani az „Arany-Bika” dísztermében.

Jegyek kaphatók Csáthy Ferenc könyvkereskedésében a következő helyárak mellett:

- Pályoly 15 korona.
- I. rendű ülőhely 6 korona.
- II. rendű ülőhely 4 korona.
- III. rendű ülőhely 3 korona.
- Állóhely 1 korona 50 fillér.

Ajánljuk ismételve a zenekedvelő nagy közönség szíves figyelmébe az idei hangverseny idején ezen első fényes nagy hangversenyét.

Vecsey hangversenyének maóra itt következnek:

1. Vieuxtemps: Hegedűverseny D moll a) Andante, b) Andante religioso, Scherzo-Vivace, c) Finale marziale — Allegro Vecsey Ferenc.

2. a) Chopin: Nocturna F dur, b) Schubert: Moments musicaux, c) Chopin: Valse As-dur Tarnay Alajos.

3. Wieniawski: Faust Ábránd Vecsey Ferenc.

4. Paganini Palpiti Vecsey Ferenc.

5. a) Tarnay Holdas éjjel, b) Liszt Magyar rapszodia Tarnay Alajos.

6. Hubay: Csárdásjelenetek 3. sz. Vecsey Ferenc.

Zongorakíséret: Tarnay Alajos.

Röpiratok. Szemere Miklós kiadta önállóan is a sajtóügyben tett, nagy szenzációt keltett interpellációját és annak indokolását. Az igazán nagy bátorsággal írott munkának szociálitása, hogy a „zsidósajtó” szót kikerülte, a mi bocsületére is válik, bár — úgy látszik — a nyelvén forgott ez is.

A 29 oldalra terjedő röpirat kereskedésekben nem igen kapható.

„Rákóczy-émlék” címmel, igen aktuális és ügyesen összeállított füzetet adott ki Szeghalmy Gyula. A szöveget hangjegyek, arcképek stb., tarkítják. A 30 l. terjedő népiskolai kiadás ára 20 fillér.

A magyar művelődés történelme. E címen előfizetést nyit Varju János főgimn. tanár nagybecsű munkájára, mely városunk jó hírű könyvkereskedője Csáthy Ferenc kiadásában fog megjelenni. A mű December közepén jelen meg, s ára 6 korona lesz. Tanintézetek, az ifjuság, könyvtárak bizonyára tömegesen fogják megrendelni, de egyesek is, mert a mű nagy lézapot fog betölteni művelődéstörténelmünkben. Annak fdején részletesebben fogunk vele foglalkozni.

Kanadai magyarság Amerikában Kanadában is van magyar lapja, mely nekünk megküldött, társadalmi és gazdasági közlöny ez s bámulatra méltó a kiállítása, nagysága, terjedelme és olvasósága. Van benne egy érdekes cikk Amerika népiskolájáról. New-Yorkban van egy népiskola, melynek tanoncai 20 különböző nemzetiséghez tartoznak, a világ minden zugából összetobozva. Az egész lap azt a benyomást teszi, hogy Kanadában is a magyar kivándorlók száma évről-évre több.

Tömeges hamis tanuzás.

Letartóztatták őket.

A megvesztegetett tanuk.

— Saját tudósítónktól. —

— okt. 18.

Nem mindenzapi, részleteiben pedig épen különös eset játszódott le ma délután a törvényszék falai között, amelynek rövid kivonata az, hogy egy bűnügyi tárgyalásra tanuvallomás tételre beidézett hat ember — pár pere múlva mint vádlott távozott a tárgyalási teremből, az ügyészség fogházába. A tanuk valamennyien hamis tanuzás vétsége miatt lettek letartóztatva, mert kitűnt hogy megvannak vesztegetve. A szenzációs eset részletei a következők:

Weisz Hermann Fűrst-éég birtokán volt alkalmazva, mint gazdasági számadó. A birtokosok teljesen megbiztak benne, mert hű számadó, szorgalmas embernek ismerték. Weisz azonban csunyan visszaélt a bizalommal. A tavasz utóján egy éjjel a magtárból tizenegy métermázsa búzát felbéralt embereivel ellopattott, és szokat más nap értékesítette.

A nagy hiányra Weisz körmönfont rafflesériái dacára rájöttek. Nyomban öt kezdték gyanúsítani, és bűnvádi feljelentést tettek ellene.

Az ügyben megindított nyomozás csakhamar megállapította bűnösségét és azonkívül is sok terhelő adatot gyűjtött össze ellene. Ma volt aztán a törvényszéki tárgyalás a büntetésben. Erre a tárgyalására Weisz hat tanuinak a beidőzését kérte, amit teljesít is a törvényszék.

A tanuk öt tötember és egy tót asszony valamennyien Weisz érdekében vallottak, de oly módon, hogy mindjárt a kezdetnél az ügyész előtt igen gyanúsak tűnt fel a dolog. A tárgyalás további folyamán pedig a keresztkérdések alatt minden kétséget kizárólag kitűnt, hogy hamis tanuvallomást tettek, sőt: később saját beismerések után kiderült, hogy megvannak fizetve, a vádlott megvesztegette őket. Nagy pénzeket ígért és részben adott is nekik, csak bizonyításuk azt, hogy Weisz ártatlan és a lopást más, egy idegen ember követte el.

Természetesen a szenzációs fordulat után a tárgyalást nyomban felfüggesztették és jelentést tettek a vizsgálóbírósnak. Hoffmann József vizsgáló bíró nyomban el is rendelte előzetes letartóztatásukat.

Szembesítették Árvayné a gyilkossal.

A Vargakerti gyilkosság.

Az asszony tagad — a férfi vall.

— Saját tudósítónktól. —

— okt. 18.

A Vargakerti gyilkosság véres, idegrázó eseményét hovatovább rémségesebbé teszik a felmerült részletek. Különösen borzalmas színben tünteti fel a gyilkosságot a minden nemesebb érzéstől kivetkőzött asszony, Árvay Gyuláné szerepe, ki megfelejtkezve arról, hogy hitves, megfelejtkezvén arról, hogy anya egy rá nézve teljesen idegen emberrel szőtték azokat a sötét bűnszálakat, melyek végre is egy szerencsétlen fiatal ember életét oltották ki.

Mint mult számainkban jelentettük most már mindkét bűnös, úgy Árvayné, mint Zsarnai a gyilkos borbélyességét az ügyészség fogházában vannak. Ügyükben nagy erélyvel folyik még a nyomozás, melyet a csendőség nevezetesen Szabó és Micsk őrsvezetők változatlan buzgalommal folytatt és a vizsgálát.

A mai nap folyamán is szenzációs lefolyása kihallgatások történtek. Patneházy vizsgálóbírósgéd előtt Zournai Béla fontos és nagy horderejű részletekkel egészítette ki multkori vallomását, melyek erősen vádolólag szólnak Árvay Gyuláné ellen.

Az asszonyt is kihallgatták ismét, de csak megmaradt konok tagadása mellett és az ellene felhozott ténykörülmenyek közül egyetlenegyét sem akar beismereni.

A külön-külön történt kihallgatások után szembesítették a két bűnöst. A gyilkos fiatal ember az asszony előtt szemtől-szemben megismételte vallomását. Hátborzongató dolgokat olvasott rá, hogy-mint főzték ki, mint tárgyaltak nap nap után nyugodtan, mintha csak nem is emberéletéről lenne szó a gyilkosságot a legapróbb részletekig.

Ennek dacára az asszony csak tagad és sir. Sir folytonosan és szemmelláthatólag meg van törve, de azért kitartóan mond folytonosan ellent a gyilkos vallomásainak.

Bármennyire is elfásult legyen különben a szerencsétlen, a bűn útjára tévedt asszony sokszor lelkében vibrálnak a nemesebb érzelmek, így szomorú börtönében folytonosan gyermekei után vágyódik és azért könyörög, hogy legalább hozzák be neki fiaeszkái fényképét, amit a holnapi nap folyamán teljesítenek. Sokszor elfogja a jövőjéért való aggodalom, és riadtan kérdi környezetétől, övétől, hogy mikor fog már kiszabadulni.

Ez pedig aligha következik be, mert a felhalmozódott bizonyítékok miatt a vizsgálóbírósgéd az előzetes letartóztatásból öt is vizsgálati fogságba helyezte.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

(Jegyzet.)

— okt. 18.

Bölcs asszony hagyta a fiának Vedd életfilozófiának:

„Minek a szived ellent mondott,
Ne tégy oly okosat, s bolondot.“

De kinek nincsen szive semmi,
Szive szerint hogy tudna tenni?

Nohát életszabálynak akad mindenre kész:
Odavezet a jószív, hová a józanész!

Gr.

* **Adomány a főiskolai könyvtár-
nak.** Parti Ferenc debreceni kereskedő
három értékes művet adományozott a kollé-
gum nagy könyvtárának Zong János tanító
révén. Az egyik Károli Gáspár híres, hányt-
vetett sorsu nagyváradi Bibliájának 1805-iki
nagy kiadása. A másik Karacs Ferenc
magyar rézmetszőnek 1837-ben kiadott
Európa Magyar Atlása. A harmadik Koeler
Dávid „Desscriptio orbis antiqui“ ja. A könyv-
tár igazgatósága ez uton is köszönetet mond
a szíves adományozónak.

* **A mai adókiivetés.** Ma az adó-
kiivető bizottság a következő pénzügyi
adókat állapította meg: Korona takaré-
k és Hitelintézetek jutalék után 1468 korona
50 fillér. Alföldi takarékpénztár jutalék után
1479 korona 60 fillér. Takaré-
k és Hitelintézet 1029 korona 46 fillér. Korona takaré-
k és Hitelintézet a nyilvános számadás alatt
álló tőke után 9746 korona 86 fillér. Taka-
rék és Hitelintézet nyilvános számadás alatt
álló tőke után 6844 korona 22 fillér. Alföldi
takarékpénztár a nyilvános számadás alatt
álló tőke után 7576 korona 34 fillér.

* **Arcképes igazolványok.** Kovács
József polgármester felhívást intézett az ösz-
szes városi alkalmazott és nyugdíjazott hi-
vatalnokokhoz, hogy miután a vasuti arcké-
pes igazolványok az 1907. évre leendő ér-
vényesítés végett a királyi államvasutak
igazgatóságához felterjesztendők lesznek, ar-
képes igazolványaikat egy korona kezelési
díjjal együtt f. évi november hó 19-ig a pol-
gármesteri hivatalba annál is inkább beadni
el ne mulasszák, mert a később beadott ar-
képes igazolványok hivatalból felterjesztetni
nem fognak.

* **Nagy váltóhamisítás.** Zomborból
írják: Sréter Károly városi tiszteletbeli fő-
számvivő tegnapelőtt reggel óta Zomborból
nyomtalanul eltűnt. A rendőrséghez számos
feljelentés érkezett egy nagyszabású váltóha-
misítás ügyében, a mely az eddigi megállá-
pítás szerint 54,000 korona összegről szól.
Sréter a legelőkelőbb körökben fordult meg.
Nagy lábon élt és kártyázott. Levelet hagyott
hátra, a melyben öngyilkosságot emleget. A
hamisított váltók Jakabcsics Antal vármegyei
pénztáros és Konyovits Antal városi számvivő
névén szerepelnek, kik mindketten jómódúak.
Az aláírások hűen vannak utánözva.

* **Öngyilkos uriaszony.** Kecskemét-
ről táviratozzák: Willer József hírlapíró és
zenetanár 18 éves neje, Deák Katica a pad-
láson felakasztotta magát. Mire észrevették,
már meg volt halva. Az egy éves fiatal
asszony öngyilkosságának oka gyógyitha-
talan betegség.

* **Károsok kerestetnek.** A törvény-
szék átiratban értesítette a bünygyi osztályt,
hogy a kertészekben történt betörés-lopás
stb. eseteket írják össze. E célból felhivat-
nak mindazok a kertgazdák, akiknél betörés
vagy lopás történt, és azt még ezidáig be-
nem jelentették, jelentsék fel az esetet Do-
bos József rendőrbiztosnál, annál is inkább,
mert a külsőségeken történt bűneseteknél
felmerült károk valószínűleg megtérülnek.

* **Vivőkori választás az akadé-
mián.** A joghallgatók vivő egyesülete teg-
nap délután tartotta meg tisztikar választó
alakuló gyűlését. Elnökké választották He-
gedüs Béla joghallgatót, alelnökké Cseley
Andor, főjegyzővé Kovács Odont, jegyzővé
Szabó Akost, pénztárosá Kállér Nándort
ellenőrré Nagy Jánost, szertárosokká Sallay
Zoltánt és Lengyel Bélát. Választmányi ta-
gok lettek I. évről Kálnai Zoltán, II. évről
Fellner József, III. évről Zöld József jog-
hallgatók.

* **Gyilkosság és öngyilkosság.** Szi-
gelvárol jelentik: Tótkeresztur községben
Visnyey Károly gépész a tavasz óta vadhá-
zasságban élt Bayer Mari özvegyasszonnyal,
a ki most elakarta hagyni. Visnyey ezért
revolverből agyonlőtte az asszonyt és azután
önmagára lőtt. Visnyeyt súlyos sérülésével a
kórházba szállították.

* **Nagy váltóhamisítás.** — Sréter
Károly számvivő amint jelentik — katonai
akadémiát végzett ember Huszárfőhadnagyi
ranggal lépett szolgálatba. Figyelmet érde-
mel, hogy nem rég öngyilkosságot követett
el az édes apja is.

* **Öngyilkos gazdasz.** Magyaróvárról
jelentik: dr. Funtigán Rezső, az itteni gaz-
dasági akadémia hallgatója ma idegesség
miatt agyonlőtte magát. Funtigán jogot
végzett s már mint jogtudor iratkozott be a
gazdasági akadémiaira.

* **Egy kutya története.** Roll Fri-
gyes a Vilmos huszárezred őrmestere, előtte
teljesen ösmertelen embertől egy faj vizsla
kutyát kapott, melyről azt hiszi, hogy az
vagy lopott, vagy kóborlás közben lett be-
fogva. Az esetet bejelentette a mezőrendőr-
ségi kapitányi hivatalba. A vizsla ismeretű
színe fehér-fekele foltos. Esetleg a kutya
gazdája a kaszárnyában átveheti Roll Fri-
gyes őrmestertől.

* **A talmudista órája.** Sopfer Arthur
Jasszora való talmudista nagy hévvel óhaj-
tott volna ma délelőtt az ékszerészüzletek-
ben értékesíteni egy arany órát. Sokaknak
feltűnt, hogy a hiányos öltözetű egyén, mily
értékes tárgyat bír, azért értesítették a leg-
közelebbi rendőrt ki bekísérte a központra,
hol megindították ellene az eljárást.

* **Rövid hírek.** Petneházi Ist-
ván Vendég-utca 39 szám alatti lakos pa-
naszt tett a rendőrségen, hogy Pap János
Csapó-utca 66 szám alatti lakos 2 pár ga-
lambját ellopta. Az eljárás folyamatban van.
Jeremiás Zsigmond hely és foglalkozás
nélküli egyént koldulásért a központra
kiszérelték. Illetőségi helyére toloncolják. —
Kiss Gyula csavargó a Nyugati utcán
rezegállapotban a járdán feküdt, hord-
ágyon vitték a központra. Debreceni Sándort
koldulásért lecsukták. Bartalos Béla keres-
kedő segéd az emlékkertben egy bokor alatt
feküdt. A rendőr igazolásra szölylította fel,
azonban nem tudta magát igazolni miért is
a központra kísérték, hol további intézke-
désig bcsukták.

* **Bitangóságban.** Máté Gábor Pal-
lag 4. szám alatti lakos egy tehenet hajtott
be a város iszálójába, mely az ő répföldjén
legelt.

* **Nagy szerencsétlenség.** Nagyvá-
radról jelentik: Nagy szerencsétlenség tör-
tént ma a gróf Zichy Vladissiv birtokán
levő iparvasut bejárásának alkalmával. A
mozdony ugyanis befordult a magas töl-
tésről. Sacikorjag vasuti felügyelő, Bokor
Márton és Kovács Ferenc mérnökök életve-
szélyesen megsebesültek.

* **Árverés a vasuton.** A M. Á. részéről
jelentik, hogy a vasuti kocskiban és állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bő-
röndök, táskák, kalapok, esernyők, botok,
ruha és fehérművek stb. Debrecen állomás
podgyász felvételi helyiségében 1906. október
hó 23-án délután 2 órakor kezdődő nyilvános
árverésen elfogtak adatni.

* **A kártyabarlang.** A Bod Elek
Csengery-utcai kártyabarlangjában megle-
pett egyének felett — amint Budapestről
jelentik — most mondott ítéletet a bíróság.
A távollevő Boda Elek egy hónapi fog-
ságra és 100 forint pénzbírságra, Rónait,
Rohonyt, Szemerét, Putnokyt 50 kor, pénz-
büntetésre ítélte, a többieket részint fölmen-
ették, részint megszüntették az ellenök in-
ditott eljárását.

* Az Arany Bika kávéházban minden este ci-
gányzene.

Palka szabó vallomása.

**A Kovácséktól elrabolt gyűrűk
megkerültek.**

A Méliusz téri rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól —

— október 18.

A Sívágó bűnpörben ma ismét újabb
fontos és nagy horderejű események vető ltek
fel. Különösen jelentős Palka András szabó-
nak a vallomása, kit tudvalevőleg a Méliusz-
téri rabló gyilkosságnál a tettesek színtén
megsebesítettek.

Palkát ma délutánra idézték be. Petne-
házy vizsgálóbíró segéd hallgatta ki. Palka
általában vévevallo másában megerősíti azokat,
amiket a gyilkosságot követő nyomozásnál
előadott.

Mikor az udvaron uralkodó nagy zajra
kijött lakásából egy férfi neki támadt, torkon
ragadta és igyekezett a földre teperni. Ugyanaz
az ember lökte meg előbb őt, később Kovácsot
is. Ez a rabló pedig Sívágó volt.

Vallomásával egyhuzamban hallgatták
ki Szombati Sándort, és Nyíri Sándort.
Nyíri beismeri, hogy a rablás idjén a
kerítésnél állott, valamint Szombati azt,
hogy ő a ház nagy kapujánál tartózkodott
míg Sívágó a lakásba igyekezett betörni.
Ezek a rablók akadályozták meg Palkát a
menekvésben egy darabig, de aztán a nagy-
kapun keresztül az utcára bocsájtották.
Palka ezt minden irányban megerősíti. Ezek
után minden kétséget kizárólag bizonyos,
hogy Kovács Ferencet Sívágó gyilkolta
meg.

A másik szenzációs vallomás az, hogy
Nyíri kihallgatásakor előadta, hogy ő tud
azon gyűrűk hollétéről, melyeket Kovácsék
lakásától elraboltak. A gyűrűk előkészítésére
nagy szabású intézkedések történtek folya-
matba.

Tanuként volt még beidévezve a mai
napon Polgár Imre rendőrbiztos H. Bőször-
ményből. Ő tőle a rablásokat követő nyo-
mozásra vonatkozólag kérdezte ki a vizs-
gáló bíró egyet mást.

Ezen tanuvallomásoknak horderejét
méltóképpen jellemzi az, hogy a vizsgáló-
bíróstól Petneházy s v. bíró a holnapi nap
folyamán Bőszörménybe ki fog szállni, és
ott nagyobb szabású nyomozást és vizsgá-
latot fog megejteni.

Most már szépen bogozódnak a bűnygy
titokzatos szálai, és csak a holnapi nap
Bőszörményben várható leleplezéstől és nyo-
mozástól függ, hogy már a napokban meg-
legyen a teljes tiszta eredménye az általános
vizsgálatnak.

A méliusz téri rablógyilkosság szeren-
csétlen áldozatának, a legyilkolt Kovács
Ferenc özvegyét és leányát pönteken vagy
szombaton hallgatja ki a rémes esetről ujbból
a vizsgálóbíró. Ugyanekkor lesznek tanu-
vallomástételre megidézve a többi házbéliek,
nevezetesen Főző és családja.

Mint a mai napon Palkával ahogy
szembesítették a rablógyilkosokat úgy a
többi beidézett tanukkal is szembesíteni
fogják őket, kik közül Sívágón kívül kettő
már úgy is teljesen beismerő vallomást
tett, tehát a további kihallgatások is szép
felderítő reménnyel kecsegtetnek.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 19. Pénteken „A nap hőse“, bohózat. Ujdonság először. (B.)

Okt. 20. Szombaton „Nap hőse“ operetta. (C)

Okt. 21. Vasárnap d. u. „Fehő Klári“ népszínmű.

Este: „Koldus gróf“, operetta. (Kisbérlet.)

„Kis herceg.“ Locoqu hűvös bájos zenéje zsufolt házat vonzotta színházba. A besereglett közönség nem is csalódott várakozásában, mert régen élveztünk jobb előadást, mint a mai volt. A címszerepben Zilahy S. Vilma, ki ezt a pompás szerepét harminecször játszotta a Népszínházban, fölül-multa önmagát. Gyönyörű hangja egész szépségében érvényesült, játéka is briliáns volt. Művészetét a közönség hatalmas tapsokkal jutalmazta. Osztozott vele az est sikerében Polgár, mint Frimusz. Lám milyen elsőrendű művész ez a maga szerepkörében. Pompás játékát (kivált a „Fülbemésző kis idyll“) után döngő tapsok és harsogó kacaj jutalmazta. Radó Anna, mint Diána szintelen volt s a híres ave nótát is hallottuk már szebben énekelni, mint ma este. Vida Ilona is gyöngye hercegnő volt. Kitént még Arkosi, mint Monlandry. (Gr.)

Rákóczy ünnepély a színházban.
E hó 28, 29 és 30 án a debreczeni színház is nagy fényrel egyekszik megünnepelni az országos Rákóczy ünnepnapokat, hogy mindenképen méltó legyen a nagy nemzeti ünnephez. Az előkészületek már megtörténtek. A program már teljesen kész és a bohópi napon már hozzá is kezd a személyzet a nagy szabású próbához. Mindenképen érdekes és értékes művelésben lesz része közönségünknek, mivel alkalma lesz gyönyörködni Rákóczi Viktor „Rákóczy fia“ című 4 felvonásos történelmi színműve mellett Szávay Gyula kiváló poétának „A regéi kis harang“ című magas költői szárnyalással megírt alkalmi színjátékával és Palrubany Oliver és Zivuska Andor szintén helybeli írók „A rodostói nagypéntek“ című rendkívül hangulatos és fölemelő ünnepi játékában is, melyet a fiatal szerzők ez alkalomra írtak. — Gazdagítani fogja a szép programot még Vidor Marci ez alkalomra írt „Rákóczy hazatér“ című gyönyörű költeménye is.

Zilahy utazása. Zilahy Gyula színházigazgató ma Budapestre utazik, hogy részt vegyen Szávay Gyula „Szép Ilonka“jának Virágszínházban tartandó próbáját.

TÁVIRATOK

Elhunyt lovassági tábornok.

Bécs, október 18. A lapok jelentései szerint Windischgrätz herceg lovassági tábornok, testőrségi kapitány ma éjjel meghalt.

A sárvári selyemgyár ismét kigyuladt.

Szombathely, okt. 18. A sárvári selyemgyári tűz évfordulóján Chardonet gróf misét mondatott és a gyárban délelőtt 9 óráig szünetelt a munka. Azonban alig foglalták el a munkások munkahelyeiket, megszólalt a tüzet jelző vészkiáltás, mire a megrémült munkások százával tódultak ki a szabadba. A tűz a cernázó helyiségben támadt, hol felügyelet nélkül dolgozó gyerekek a villanyvezeték szigetelőit levakarták, minek következtében rövid zárlat támadt és a kiugró szikrák meggyújtot-

ták az ethergázzal telt helyiséget és a kolodium anyagot. A tűzoltóságnak csak nagy nehezen sikerült a tüzet lokalizálni. Többen könnyebben megsebesültek, de emberéletben nem esett kár.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, okt. 18.

Buzakinálat és vételkedv méreékelt. Tartott irányzat mellett 34,000 métermázsra került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek közül tengeri és zab változatlan, rozs, árpa nyugodtabb.

Idő: szép.

Buza októberre	14.30—32.
Buza áprilisra	14.88—90.
Rozs októberre	12.96—98.
Rozs áprilisra	13.06—08.
Zab októberre	14.16—18.
Zab áprilisra	14.12—14.
Tengeri augusztusra	13.20—22.
Tengeri szeptemberre	10.26—28.
Tengeri 1907 májusra	26.30—50.
Repece augusztusra	—

Városi Színház.

Bérlet. 17. sz. (B)

Bérlet 17. sz. (B)

Ma pénteken, 1906. október hó 19-én:

Ujdonság!

Ujdonság!

Itt először!

A nap hőse.

Bohózat 3 felvonásban.

Bérlet. 18. sz. (C)

Bérlet 18. sz. (C)

Holnap szombaton, 1906. október hó 20-án.

Ujdonság!

Ujdonság!

Másodszor.

A nap hőse.

Bohózat 3 felvonásban.

— Elővirág, csokrok és koszorúk a legszolidabb áron. —

Az ősziidény beáltával ajánlom dusan felszerelt élővirág üzletemet.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss:

Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.

Allandóan nagy választékot tartok erőteljes **Palmakból** és mindennemű **disz növényekből**.

Szíves megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet, ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.

Levágott és cserepes virágokból szintén nagyválasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, disz és mellesokrokat**, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb izlés szerint készítek.

Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a **Kossuth utcai** (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti telepemen **Ferenc Jozsef ut 6. a.** Margit fürdővel szemben.

Kiváló tisztelettel

Paczelt János

kereskedelmi és mű-kertész.

Kertek rendezését és azokról tervezetet izlésesen készítek.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

Szerkesztői-posta.

Délibáb. A gyermek versikékben különösen becses a „Majom“ról írottak két sora; ide igtatjuk:

„A majom nagy gézengúz,
Föl a fára részen kúsz“.

Vigyázzon, hogy Pósa Lajos ne essék kétségbe a nagy konkurencia mián

Sérvben szenvedők!

Keleti-féle

legújabb találmányu és és kir. szab; sérvkötő pneumatikus gumi-pelottával a legtekélyesebb a maga nemében!

A legrégibb és legnagyobb sérvket fájdalom nélkül visszatartja!

Árak: egyoldalu 12 kor kétoldalu 24 kor.

Számtalan elismerő levél bel-és külföldi leghíreseb orvosoktól és szaktanároktól!

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetemben egy fővárosi gyakorló szakorvos állandó felügyelete mellett a legtekélyesebb technikai kivitelben a legolcsóbb áron mellett készülnek.

MŰLÁBAK és MŰKEZEK

amputáltak részére.

Mellfűzők és egyenestartók *ferdén nőttek részére.*

Járó és támgépek esont- és izület tuberkulotikus-, angolkóros, rheumás, elgörbült betegeknek.

Haskötők, gummi-göröcsér harisnyák (Hölgyeknek női kiszolgálás.)

Szegényeknek részletfizetések megegyezés szerinti — Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott — nagy képes árjegyzékett

Keleti J.

orvosi műszergyáros BUDAPEST IV. ker., Koronaherceg utca 27/B.

a főtisztelendő szervita rend zárda palotájában Gyár: Epest. Központi városház Alapított 1878

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás végett a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is. Tájékoztatóul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

LÁSZLO JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZARSZAMADÁSOK,

BÁLI MEGHIVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legjobb kivitelben.

a **„SZABADSÁG”**

pol. napilap

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG”

részére

jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.

Fél évre 10 kor.

Negyed évre 5 kor.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	26
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	vásártérről —	d. e.	11
B.-Sz.-Mihály	m. á. vasutól	d. u.	11
felé	vásártérről —	d. u.	11
	vásártérről —	d. u.	4
	m. á. vasutól	d. u.	4
	vásártérről —	d. u.	4
	m. á. vasutól	este	7
	vásártérről —	este	7
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgárfelém. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Épestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	este	6
H.-Böszörmény	vásártérre —	este	6
felől	mávasúthoz	este	6
	vásártérre —	d. u.	8
	mávasúthoz	d. u.	8
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	13

Legjobb szabásu

glace, sved és szarvasbőr
keztyük
Schön Sándor

keztyü, kötszer és orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Kiadó lakosztály.

Bathányi-utca 9. szám alatt, néhai Nemes Kálmán ur házában, az utcai lakosztály, — mely áll 6 szoba, konyha, kamara, fürdő és cseléd szobából. jó ivóvízü vízvezetékkel november elsejére

kiadó.

A feltételekre vonatkozólag értekezhetni

Dr. Irinyi István,
ügyvéd

Debrecen, Arany János utca 4.

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG“

Előfizetési ára

Egész évre : 28 k.
Félévre : 14 „
Negyedévre : 7 „
Egy hónapra : 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím : „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

os. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.